

## راهبرد های مناسب برای توسعه گردشگری

### (مطالعه موردی: شهرستان نورآباد ممسنی)

خدارحم بزّی<sup>۱</sup> مینا امیری نژاد<sup>۲</sup>

#### چکیده

گردشگری و اقتصاد گردشگری در حال حاضر، به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد تجاری دنیا به شمار می آید. بسیاری از برنامه ریزان و سیاستگذاران توسعه از صنعت گردشگری به عنوان رکن اصلی توسعه پایدار یاد می کنند. ایجاد صنعت گردشگری پایدار نیازمند زیر ساخت های مناسب سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی است که مشارکت گسترده جوامع در طرح های توسعه را می طلبد. شهرستان نورآباد ممسنی به سبب طبیعت زیبا و بکر خود از مزیت های نسبی برخوردار است که با توجه به برنامه ریزی های اصولی و مناسب و همچنین شناسایی مزیت ها و محدودیت های این شهرستان می توان به توسعه منطقه ای و ملی امیدوار بود. روش جمع آوری داده ها و تحلیل اطلاعات مورد نیاز نیز بیشتر اسنادی، تحلیلی و پیمایشی است. هدف این پژوهش تعیین نقاط ضعف، قوت، تهدید و فرصت ها، به روش تکنیک SWOT و ارائه راهبردهایی در جهت توسعه گردشگری شهرستان نورآباد ممسنی بوده است. یافته های تحقیق حاکی از آن است که این شهرستان بدلیل موقعیت جغرافیایی خاص خود و داشتن آب و هوای مطبوع و دلپذیر و بهرمندی از چشم اندازهای طبیعی و آثار باستانی بی نظیر ظرفیت تبدیل شدن به یکی از قطب های بزرگ گردشگری منطقه ای و حتی کشوری را داراست. مانع اصلی در راه رسیدن به این هدف ضعف در مسائل مدیریتی و زیرساخت ها و عدم شناسایی کافی مناطق گردشگری برای جذب گردشگران می باشد.

واژه های کلیدی: راهبرد، توسعه گردشگری، نورآباد ممسنی، تکنیک SOWT

#### مقدمه

#### طرح مسأله

امروزه گردشگری یکی از بزرگترین و متنوع ترین صنایع دنیا بوده که رشد آن تغییرات فراوانی در زمینه های اقتصادی، اجتماعی و محیطی به دنبال داشته است. در این خصوص، محققان معتقدند که میان رونق گردشگری و معیارهای عینی و ذهنی اثرات اقتصادی، اجتماعی و محیطی بر جامعه میزبان رابطه مستقیم وجود دارد (Johnson et al. 1994:630). این فعالیت از جمله فعالیتهایی است که از نظر ماهیت خود یک محصول اجتماعی \_ فرهنگی است و از نظر برنامه ریزی و مدیریتی یک فعالیت میان بخشی محسوب می شود. در واقع امروزه صنعت جهانگردی به عنوان یکی از ابزارهای مهم در شناساندن هویت ملی و فرهنگی، تحصیلی، درآمد و رشد و پویایی اقتصاد شمرده می شود (مشیری و نظریان، ۱۳۸۵). با توجه به توانمندی کشور ایران در داشتن جاذبه های گردشگری و تنوع اقلیمی کم نظیر در دنیا و جایگاه با ارزش صنعت توریسم در جهان، که با اختصاص نزدیک به ۱۱ درصد از تولید ناخالص داخلی، ۱۴ درصد از نیروی کار جهانی و ۷/۱ درصد درآمدهای جهانی از بنیانی ترین فعالیت های اقتصادی جهان محسوب می شود (تولایی، ۱۳۸۶، ۵۹: برگرفته از WTO, 1997). بر همین اساس، یکی از راهبردهایی که اخیراً در اغلب کشورهای جهان مورد توجه قرار گرفت، توسعه و

<sup>۱</sup> - استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری

<sup>۲</sup> - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری